

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

PLAN

ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Pakosław

NA LATA

2010-2017

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr LXVI/334/10
Rady Miejskiej w Iłży
z dnia 11 października 2010r.

Wrzesień 2010

Spis treści

I. WSTĘP HISTORYCZNY.....	3
II. OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO.....	4
1. Powierzchnia i położenie.....	4
2. Infrastruktura techniczna.....	4
3. Środowisko przyrodnicze.....	5
4. Gospodarka.....	6
5. Sfera społeczna.....	6
6. Identyfikacja problemów.....	7
III. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON WSI PAKOSŁAW.....	8
IV. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI PAKOSŁAW – WIZJA ROZWOJU WSI.....	9
V. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI PAKOSŁAW DO 2017 ROKU.....	11
VI. PLANOWANE INWESTYCJE NA LATA 2010 -2017.....	12
VII. OPIS PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA – REMONT ŚWIETLICO - STRAŻNICY W PAKOSŁAWIU.....	13
VIII. KOSZTORYS ORAZ HARMONOGRAM PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA.....	14

I. WSTĘP HISTORYCZNY

Pakosław to starożytne imię słowiańskie. Nosili je w początkach państwa polskiego sławni rycerze, wojewodowie oraz urzędnicy królewscy i książęcy. Najsłynniejszymi z nich byli Pakosław Młodszy i Pakosław Stary. Obaj działali na dworach książęcych w pierwszej połowie XIII wieku. Być może nazwa wsi Pakosław wywodzi się od któregoś z owych dostojników. O starożytnym pochodzeniu osady świadczą wykopaliska glinianych urn grzebalnych z piaszczystych wydm Bobrowińce i Borek, rozlokowanych na terenach bagiennych. Prawdopodobnie były to cmentarzyska otoczone mokradłami.

Ród Awdańców był szeroko rozgałęziony we wszystkich dzielnicach ówczesnej Polski, a jedną z jego linii była rodzina Pękosławskich dziedzicząca Pakosław. Najstarszy dokument historyczny, w którym występuje nazwa wsi i jej pierwsi właściciele pochodzi z 30 maja 1377 roku. Dokument ten dotyczy rozgraniczenia dóbr przechowywany jest w „Kopaczu Wąchockim” z 1646 roku, znajdującym się obecnie w Bibliotece Narodowej w Warszawie. Pękosławscy- dziedzice Pakosławia mają więc udokumentowaną genealogię od XIV do końca XVII wieku tj. do śmierci ostatniego męskiego przedstawiciela Pękosławskich dziedziczących tę wieś. W latach 1461-1470 jedynym właścicielem wsi był Jan. Posiadał on folwark, a z płaconej klasztorowi niechowskiemu dziesięciny wynika, iż chłopci uprawiali ok. 10 łanów kmiecych (165 ha) W Pakosławiu były wówczas aż 3 karczmy, a wieś rozwijała się poprzez karczunek lasu. Otaczały ją liczne bagna i mokradła, a z akt sądowych wynika, iż Pękosławscy musieli toczyć liczne procesy o granice swych włości zarówno z klasztorem wąchockim jak i z biskupami krakowskimi. Pękosławscy wywodzili się z rodu Awdańców, który należał do najznakomitszych i najstarszych rodów rycerskich średniowiecznej Polski. Pierwotnie cały ród określano mianem Addank co dopiero później spolszczono jako Awdaniec. Słowo to pochodzi od normandzkiego „audank”, „auda” co jest równoznaczne z pojęciem skarbu. Nazwisko Pękosławski i nazwa podiżleckiej wsi Pakosław pochodzi od imienia Pakosław lub Pękosław oba były używane dość często epoce wspólnoty słowiańskiej. Pierwszy człon Pękosławia oznacza wiązkę lub pęk, a całe imię można by tłumaczyć jako „mający sławę wielu czynów”

II. OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO

1. Powierzchnia i położenie

Plan Odnowy Miejscowości Pakosław na lata 2010-2017 obejmuje swym zasięgiem sołectwo Pakosław położone na terenie gminy Iłża.

Wieś Pakosław położona jest na południu województwa mazowieckiego w południowej części powiatu radomskiego. Wchodzi w obręb gminy Iłża jako odrębne sołectwo. Na zachodzie graniczy z obszarem gminy Wierzbica, na wschodzie z miastem Iłża oraz ze wsią Starosiedlice. Na południu z sołectwem Pakosław graniczy sołectwo Seredzice. Na północ od Pakosławia położony jest przysiółek Trupienie oraz sołectwa Gaworzyna i Krzyżanowice. Położenie komunikacyjne wsi Pakosław z innymi regionami kraju odbywa się głównie poprzez sieć dróg kołowych. W komunikacji samochodowej największe znaczenie ma krajowa droga nr. 9 (Radom- Rzeszów) biegnąca ok. 6km. na wschód od wsi. Z sąsiednimi sołectwami Pakosław posiada połączenie jedynie drogami gruntowymi i polnymi. W 2009r przebudowana została droga powiatową nr3555W Osiny- Pakosław która łączy wieś z granicą województwa i stanowi połączenie z drogą krajowa nr 7.

Powierzchnia Pakosławia wynosi 2.534 ha.

2. Infrastruktura techniczna

Mieszkańcy Pakosławia zaopatrywani są w wodę z sieci wodociągowej. Brak jest niestety sieci kanalizacyjnej. Zarządzającym oraz eksploatatorem sieci wodociągowej jest Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Iłży.

Odpady stałe z terenu Pakosławia wywożone są na gminne wysypisko śmieci w Jedlance Starej w gminie Iłża. Wywozem odpadów komunalnych na umowy indywidualne zajmuje się Przedsiębiorstwo Komunalne Produkcyjno-Usługowo-Handlowe w Iłży. W 2003 roku w gminie Iłża wprowadzono segregację odpadów. Jest to segregacja wstępna polegająca na wprowadzaniu dwu rodzajów pojemników na odpady suche i mokre, rozstawionych w ogólnodostępnych miejscach. Odpady są odbierane przez Przedsiębiorstwo Komunalne Produkcyjno-Usługowo-Handlowe w Iłży.

Pakosław zasilany jest w energię elektryczną przez stację transformatorową Iłża – Pakosław. Zapotrzebowanie na energię elektryczną odbiorców indywidualnych zaspakajane jest w całości.

Większość gospodarstw w Pakosławiu posiada indywidualne źródła ciepła, piece i kotłownie domowe węglowe.

Główną oś komunikacyjną Pakosławia stanowi droga powiatowa nr 3555W Iłża – Pakosław - Granica województwa. Środkami komunikacji publicznej są autobusy PKS Radom, PKS Starachowice i PKS Ostrowiec a także przewoźnicy prywatni.

3. Środowisko przyrodnicze

Gleby okolic Pakosławia są dość zróżnicowane, mają charakter poligeniczny. Skale macierzystą tych gleb stanowią: piaski, gliny, lessy oraz wapienie (jurajski i kredowe).

Przeważającym typem gleb są gleby bielcowe utworzone głównie z naniesionego materiału polodowcowego. Są to gleby liche, w których przeważa frakcja od 1 do 20mm, co wpływa na brak zdolności kapilarnego wznoszenia się wody z podłoża. Miąższość poziomu próchniczego waha się w granicach 10-15cm. Zaliczane są one do V – VI klasy bonitacyjnej gruntów ornych. Gleby bielcowe wytworzone z piasków słabogliniastych są przepuszczalne, a w związku z tym suche i przewiewne. Grubość warstwy próchnicznej osiąga 15-2 cm. Słabe własności fizyczne tych gleb powodują, że zalicza się je do V a nawet VI klasy gruntów ornych. Następnym typem gleb są czarne ziemie zdegenerowane, występujące niewielkimi płatami. Gleby te są najczęściej wytwarzane z piasków lub piasków podścielonych gliną oraz pyłów zwykłych. Charakteryzują się one średnią zawartością próchnicy i niską przyswajalnością składników pokarmowych. Odczyn ich jest słabo kwaśny, obojętny albo słabo alkaliczny. Gleby te posiadają nadmierne uwilgotnienie i silne oglejenie. Na gruntach ornych i użytkach zielonych słabych posiadają wadliwe stosunki wodne, zaś na użytkach zielonych średnich są właściwie uwilgotnione. Bonitacyjnie należą do klasy IV -V kompleksów zielonych. Gleby obszaru wsi Pakosław należą do dobrych i średnio dobrych, przeważnie II, III i IV klasy użytków rolnych. Są to gleby w większości pszenno – buraczane lecz wymagają umiejętnej uprawy, nawożenia i

zabiegów agrotechnicznych.

Na granicy Pakosławia rozciąga się obszar należący do sieci „NATURA 2000”.

Na terenie miejscowości reprezentowane są prawie wszystkie formy własności nieruchomości, tj. własności, tj. państwowa, samorządowa i prywatna.

Struktura władania gruntami wsi Pakosław wg ewidencji gruntów na dzień 01.09.2010r. przedstawia się następująco:

Forma własności	Powierzchnia w ha
Grunty Skarbu Państwa	716,7
Grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste	121
Grunty gminy	58
Grunty osób fizycznych	1626
Grunty osób prawnych	7,6
Grunty kościołów i związków wyznaniowych	0,2
Pozostałe grunty	4,5
RAZEM	2534

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Iłży.

4. Gospodarka

Na terenie wsi Pakosław w ewidencji działalności gospodarczej na dzień 30.08.2010 r. zarejestrowanych było 11 podmiotów gospodarczych.

Branża	Liczba podmiotów
Budownictwo	4
Handel	5
Pozostałe usługi	3
Razem	12

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Iłży.

5. Sfera społeczna

We wsi Pakosław mieszka 961 osób. W Pakosławiu przyrost naturalny wykazuje tendencję ujemną. Jest to odbicie ogólnej tendencji spadkowej po stronie urodzeń w kraju.

W Pakosławiu funkcjonuje Publiczna Szkoła Podstawowa, której organem prowadzącym jest Gmina Iłża.

Budynek szkolny pełni różnorodne funkcje publiczne. Jest więc lokalem wyborczym, miejscem ważniejszych zebrań wsi Pakosław. Jest także miejscem spotkań z ważnymi osobowościami życia politycznego czy artystycznego.

Nad bezpieczeństwem publicznym w Pakosławiu czuwają funkcjonariusze Komisariatu Policji w Iłży oraz jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Pakosławiu mieszcząca się w Strażnicy OSP na terenie wsi.

Usługi medyczne na rzecz mieszkańców świadczy Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Iłży.

6. Identyfikacja problemów

Jednym z głównych problemów na terenie wsi Pakosław jest mała ilość zakładów pracy. Powoduje to pogłębiające się bezrobocie a co za tym idzie zubożenie mieszkańców oraz zwiększenie patologii społecznych. Zbyt małe zaangażowanie społeczeństwa w rozwój przedsiębiorczości nie pozwala na powstanie małych i średnich przedsiębiorstw i zainteresowanie inwestorów zewnętrznych. Dużym problemem jest brak wiedzy o nowoczesnych metodach gospodarowania, przez co wieś nie rozwija się rolniczo i nie wykorzystuje swoich walorów do rozwoju agroturystyki.

III. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON WSI PAKOSŁAW

Mocne strony

- możliwość rozwoju produkcji ekologicznej
- brak uciążliwego przemysłu
- możliwość rozwoju agroturystyki
- korzystne warunki do rozwoju turystyki
- dobre warunki przyrodnicze
- czyste środowisko naturalne
- Położenie przy drodze powiatowej
- rozwój budownictwa mieszkalnego – w szczególności budownictwa indywidualnego
- dobrze rozbudowana sieć wodociągowa
- rezerwy terenowe pod rozwój działalności gospodarczej

Słabe strony

- brak miejsca do spotkań mieszkańców wsi
- brak zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym od nauki
- brak zakładów pracy
- wysokie bezrobocie
- migracja wykształconej młodzieży poza teren wsi
- mała świadomość ekologiczna mieszkańców
- zły stan techniczny budynków mieszkalnych
- zły stan techniczny dróg
- niska aktywność gospodarcza ludności
- brak uzbrojonych terenów pod inwestycje

IV. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI PAKOSŁAW – WIZJA ROZWOJU WSI

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Co ją wyróżnia?	Świetlica wiejska niedostosowana do potrzeb mieszkańców.	Co ma ją wyróżniać?	Rozwój turystyki, zagospodarowana i dobrze wyposażona świetlica wiejska
Jakie pełni funkcje?	Mieszkaniowa	Jakie ma pełnić funkcje?	Mieszkaniowe, kulturalne, usługowo – produkcyjne, turystyczne, rolnicze
Kim są mieszkańcy?	Pracownicy, emeryci, renciści, bezrobotni, młodzież	Kim mają być mieszkańcy?	Zintegrowani mieszkańcy wsi; podnoszący swoje kwalifikacje, zaangażowani w życie wsi, podniesiony poziom wykształcenia, aktywna młodzież
Co daje utrzymanie?	Praca w sferze produkcyjno - usługowej na wsi i poza nią, emerytury, renty, pomoc społeczna, zasiłki dla bezrobotnych	Co ma dać utrzymanie?	Praca w sferze produkcyjno-usługowej we wsi i poza nią, działalność gospodarcza, turystyka
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	Rada Sołecka w sołectwie, OSP Pakosław	W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Stowarzyszenia kulturalne i turystyczne
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Sporadyczne zebrania wiejskie, indywidualne interwencje u władz gminy	W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Okresowe spotkania i zebrania wiejskie, spotkania z władzami gminy, współpraca z sąsiednimi miejscowościami, zwiększenie przepływu informacji między mieszkańcami
Jak wygląda nasza wieś?	Wieś o zwartej zabudowie	Jak ma wyglądać nasza wieś?	Estetycznie zagospodarowane posesje, segregacja

			odpadów i utrzymanie w czystości wsi, domki letniskowe, remont budynków
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Czyste środowisko, brak zanieczyszczeń, w pobliżu wsi liczne tereny zielone i obszar „NATURA 2000”	Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Czyste i przyjazne środowisko dla ludzi i przyrody, wykorzystanie naturalnych walorów przyrodniczych
Jakie jest rolnictwo?	Słabo rozwinięte	Jakie ma być rolnictwo?	Innowacyjne, nowoczesne, ekologiczne, promujące tradycje wiejskie
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Zaniedbana i słabo wyposażona świetlica niedostosowana do potrzeb młodzieży, boisko przyszkolne ze zdegradowaną nawierzchnią	Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	Ciekawe zajęcia w świetlicy, ścieżki rowerowe, spacerowe i przyrodnicze, udział w rozrywkach sportowych

V. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI PAKOSŁAW DO 2017 ROKU

Planowane kierunki rozwoju miejscowości Pakosław zostały podzielone umownie na obszary będące najistotniejszymi polami działania w tej miejscowości.

Działalność wsi koncentrować się będzie na czterech obszarach:

- Gospodarka
- Ekologia
- Infrastruktura techniczna
- Sfera społeczna

Gospodarka

- Tworzenie warunków do lepszego rozwoju istniejących firm
- Promowanie potencjału gospodarczego wsi
- Tworzenie warunków dla napływu kapitału zewnętrznego

Ekologia

- Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców
- Przeciwdziałanie degradacji i zagrożeniom środowiska naturalnego

Infrastruktura techniczna

- Rozwój zaplecza usługowo – przemysłowego
- Podwyższanie standardu istniejących dróg i ich otoczenia
- Powstanie przydomowych oczyszczalni ścieków

Sfera społeczna

- Przeciwdziałanie migracji młodych, wykształconych mieszkańców poza teren wsi
- Tworzenie warunków do większej aktywności i zaangażowania mieszkańców w życie gminy
- Remont budynku świetlicy-strażnicy w Pakosławiu.

VI. PLANOWANE INWESTYCJE NA LATA 2010 -2017

Budowa drogi gminnej Pakosław- osiedle bloków	-	200 tys. zł
Zakup sprzętu dla OSP	-	100 tys. zł
Budowa oświetlenia ulicznego przy osiedlu bloków	-	300 tys. zł
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków – ok 60 szt.	-	720 tys. zł
Remont szkoły podstawowej i sali gimnastycznej	-	900 tys. zł
Wyposażenie sal lekcyjnych (ławki, krzesła, pomoce naukowe)	-	100 tys. zł
Budowa boiska wielofunkcyjnego przy szkole podstawowej	-	500 tys. zł
Budowa drogi łączącej wieś Pakosław z miejscowością Seredzice przez Michałów wraz z oświetleniem	-	800 tys. zł
Rozwój gospodarstw agroturystycznych		
Wykonanie rowów i przepustów oraz chodników na drogach gminnych we wsi Pakosław		
Wykonanie chodnika na drodze powiatowej		
Wykonanie połączenia droga asfaltowa wsi Pakosław z Gaworzyną		
Wykonanie połączenia droga asfaltowa wsi Pakosław ze Starosiedlicami		
Budowa budynku socjalnego (szatni dla zawodników) przy boisku piłkarskim.		
Budowa oczyszczalni ścieków przy osiedlu bloków		

VII. OPIS PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

REMONT ŚWIETLICO - STRAŻNICY W PAKOSŁAWIU

Plan Odnowy Miejscowości Pakosław opracowany przez mieszkańców wsi, zakłada realizację działań ze sfer życia społeczno – kulturalnego.

W celu zapewnienia realizacji planowanych działań niezbędny jest remont i modernizacja świetlico - strażnicy. Świetlica ma być miejscem organizacji czasu wolnego mieszkańców Pakosławia. Ma również przyczynić się do realizacji wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia na wsi. Obecnie stan techniczny budynku i jego najbliższe otoczenie jest na tyle niezadowolające, że wymaga natychmiastowego remontu. Wraz z remontem i modernizacją pomieszczeń, należy wyposażyć świetlicę w niezbędne urządzenia służące rozwojowi kulturalnemu mieszkańców.

W ramach remontu planowane są następujące prace:

Wymiana pokrycia dachowego
Docieplenie budynku
Remont podłóg
Remont schodów zewnętrznych oraz rampy
Wykonanie opaski wokół budynku
Tynki wewnętrzne, sufity, glazura ścienna, malowanie
Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej
Odbudowa komina
Remont poręczy i pochylni
Wymiana instalacji wodociągowej
Wymiana instalacji kanalizacyjnej
Budowa instalacji wentylacyjnej i klimatyzacyjnej
Wymiana instalacji elektrycznej

VIII. KOSZTORYS ORAZ HARMONOGRAM PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

W 2011r. planuje się wykonać następujące prace:

REMONT ŚWIETLICO - STRAŻNICY

1. Rozbiórki posadzek	-	35.199,43 zł
2. Podłoża pod posadzki	-	51.876,71 zł
3. Posadzki	-	49.152,32 zł
4. Dach pokrycie	-	45.288,55 zł
5. Izolacja cieplna stropów	-	38.350,70 zł
6. Roboty murowe	-	11.913,45 zł
7. Tynki i oblicowanie wewnętrzne	-	18.238,45 zł
8. Roboty malarskie	-	18.284,92 zł
9. Stolarka okienna i drzwiowa	-	23.133,15 zł
10. Elewacja	-	86.076,60 zł
11. Roboty zewnętrzne	-	18.150,90 zł
12. Roboty kowalsko - ślusarskie	-	32.405,63 zł
13. Wewnętrzna instalacja wodociągowa	-	12.500,14 zł
14 Wewnętrzna instalacja kanalizacyjna	-	2.686,33 zł
15. Wewnętrzna instalacji wentylacji mechanicznej i klimatyzacji	-	14.269,88 zł
16. Instalacja elektryczna	-	91.389,48 zł
17. Nadzór inwestorski	-	9.057,12 zł
RAZEM ŚWIETLICA:	-	557.973,76 zł

Plan Odnowy Miejscowości Pakosław na lata 2010 – 2017 jest dokumentem otwartym, a zapisane w nim plany będą aktualizowane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych jak i zewnętrznych, pojawiających się nowych możliwości oraz zmiany hierarchii priorytetów przyjętych przez Radę Miejską w Iłży. Uwzględniane będą również nowe potrzeby zgłaszane przez radnych, stowarzyszenia i nieformalne grupy mieszkańców, organizacje pozarządowe, sektor publiczny i prywatny.